

DESIREE MEULEMANS EN HAAR UTRECHT IN DE VROEGTE

Ontroerende alledaagsheid

Gedurende een jaar legde Desiree Meulemans bijna wekelijks mensen of organisaties vast op de gevoelige plaat tijdens de vroege ochtenduren. Vanaf het moment van ontwaken tot één of anderhalf uur daarna dook Desiree in het leven van de mensen in Utrecht. Een opmerkelijk project voor iemand die naar eigen zeggen 'totaal geen ochtendmens' is. Begin maart komt het boek 'Utrecht in de vroege uit', waar alle reportages in gebundeld zijn. Tegelijkertijd is er een expositie van haar project in het stadhuis te zien.

TEKST MARTHE LIGTENBERG
BEELD FIEKE TIMMERMANS (ONDER),
HARMA PLAGGEMARS (PAG 11)

Je bent zelf geen ochtendmens en toch fotografeerde je mensen in de vroege ochtend. Wat bracht je op dat idee?

'Toevallig maakte ik voor mijn werk vaak reportages waarbij ik erg vroeg moest beginnen. Ik fotografeerde bijvoorbeeld bij spoorwerkzaamheden, ik volgde een mosselkotter en heb in een klooster mee mogen kijken. De ochtend vind ik een bijzonder moment: het is mooi

om te zien hoe mensen de dag vol goede moed beginnen. Omdat ik graag mensen fotografeer en toe was aan een eigen project, kwam ik op het idee voor Utrecht in de vroege.'

Op basis waarvan selecteerde je de mensen voor de reportages?

'Het was mijn idee om Utrecht stadsbreed vast te leggen. Ik begon met het maken van een verlanglijstje met plekken die ik echt bij Utrecht vond horen. Ik wilde natuurlijk verschillende huishoudens, maar ook het 1 euro ontbijt bij IKEA waar honderden mensen gebruik van maken. De meeste mensen heb ik via mijn eigen netwerk benaderd, soms klopte ik zelf aan bij een bedrijf of instantie. Ik heb erg mijn best gedaan om bij de politie binnen te komen, iets wat uiteindelijk is gelukt met de hulp van een wijkagent. Het was spannend om daar de dag te beginnen! Ook de reportage bij de minderbroeders franciscanen was speciaal. Ik heb zelf contact met hen gelegd, zo bijzonder dat ik daar welkom was.'

Je fotografeerde ook gevoelige settingen, zoals in het hospice en bij iemand met ALS. In hoeverre was je bezig met het vastleggen van meer emotionele verhalen?

'Het project gaat over levens van mensen in Utrecht. Het zijn dus verhalen van gezonde mensen, en van zieke mensen. Ik wilde een gevarieerd beeld van Utrecht neerzetten, daar hoorde het hospice ook bij. Ik ben ook bij een nachtopvang met een bed, bad en broodregeling geweest. Deze instellingen zijn onderdeel van Utrecht, ze horen bij het totaalplaatje. Bij de noodopvang voor vluchtelingen heb ik een uitzondering gemaakt, dat was vooral heel actueel. Ik vond het daarnaast belangrijk om plekken te laten zien die misschien niet heel bekend zijn, maar wel bij Utrecht horen. Zoals Marhaban, de dagopvang voor Turkse vrouwen. Naderhand kreeg ik reacties van mensen die naar precies zoiets op zoek waren voor hun moeder. Dan ben ik heel blij dat ik die mensen dit stukje Utrecht heb laten leren kennen.'

Hoe ging een ochtend in zijn werk?

'Ik kwam rond het tijdstip dat mensen opstonden. Ik legde eerst even uit wat ik precies ging doen en dat ze zich vooral niets van mij aan moesten

trekken. Ik vroeg ze niet om te poseren, ik observeerde en nam foto's. Soms waren mensen in het begin wat terughoudend, aan mij was dan de taak om ze op hun gemak te stellen. Het is toch heel intiem. Maar vaak kwamen mensen vanzelf los en dan kon ik steeds dichterbij komen. Elke reportage was bijzonder. Het zijn de meest alledaagse taferelen en toch vond ik de beelden soms erg ontroerend. Natuurlijk waren sommige plekken indrukwekkend, zoals

'IK BEN GEEN OCHTENDMENS.'

de noodopvang of het hospice. En het klinkt misschien gek, maar het was eigenlijk heel gezellig in het hospice. Ondanks de zware context werd er een huiselijke sfeer gecreëerd, dat had ik niet verwacht. Dat hoop ik dan over te brengen in de foto's.'

Eigenlijk zijn je reportages een soort ode aan de stad. Hoe kwam het tot een boek?

'In zijn totaal is het project een soort stadsportret, inderdaad. Utrecht in al haar kleuren. Dat was mijn idee vanaf het begin. Ik wist al snel dat ik de reportages tot een boek wilde

bundelen. Dat is een mooie herinnering aan alle vroege ochtenden en een mooie verzameling verhalen over Utrecht. Daarbij wordt een deel van de foto's geëxposeerd in het stadhuis in maart. Het is erg leuk om te merken dat steeds meer mensen het project zijn gaan volgen.'

Tot slot: hoe ziet de vroege ochtend van Desiree Meulemans eruit?

'Gehaast. Ik ben helaas geen ochtendmens. Ik heb dit jaar wel veel respect gekregen voor mensen die enorm vroeg op moeten staan om op tijd op hun werk te zijn. Zoals de conciërge van het St-Gregorius college: hij woont in Harderwijk en is om zeven uur op de school. Zijn reportage is trouwens de meest bekeken, alle leerlingen van zijn school hebben hem opgezocht.'

Expositie

De expositie is de hele maand maart te bezichtigen in het stadhuis aan de Korte Minrebroederstraat 2. Het fotoboek 'Utrecht in de vroege' is te bestellen via www.desireemeulemans.nl.